

Oslo, 20. januar 2017

Kunnskapsdepartementet

Forslag til ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - høringsuttalelse

Norsk Friluftsliv viser til deres brev av 20.10.2016 angående høring av forslag til en ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (deres ref 16/7240).

Norsk Friluftsliv representerer de 16 største frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen rundt 950.000 medlemskap og rundt 5.000 lokale lag og foreninger. En av hovedoppgavene for Norsk Friluftsliv er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder lover og regler som berører natur- og friluftslivsinteresser. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er viktig for å gi barn positive naturopplevelser og et nært forhold til naturen.

I *Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet (Friluftslivsmeldingen)* skriver regjeringen at den vil ta vare på friluftsliv som en levende og sentral del av norsk kulturarv og nasjonal identitet. Samtidig spiller familien en mindre rolle enn tidligere i rekruttering til friluftsliv. Friluftslivsmeldingen peker på at skole og barnehage har en viktig rolle i den sammenheng, sammen med blant annet friluftslivsorganisasjonene. Friluftsmeldingen understreker også at kunnskaper om og ferdigheter i friluftsliv er svært viktig for folkehelsen og vil styrke integreringen.

Norsk Friluftsliv mener det står mye bra om natur, naturopplevelse og bærekraftig utvikling i forslaget til rammeplan. Nedenfor tar vi blant annet for oss noen viktige punkter der rammeplanen bør styrkes og kommer med forslag til to konkrete punkter til rammeplanen.

Barnehagens verdigrunnlag

Norsk Friluftsliv mener respekt for naturen og bærekraftig utvikling må være en grunnleggende verdi for hele samfunnet. Vi støtter derfor at respekt for naturen er klart uttrykt i verdigrunnlaget for barnehagene og at barnehagene skal fremme bærekraftig utvikling gjennom at:

- *barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen*
- *barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold*
- *barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen*

Viktigheten av friluftsliv og fri lek i naturen for barns utvikling

I Friluftslivsmeldingen står det: «Å få barn og unge aktive i friluftsliv er viktig både for å gi en positiv og helsefremmende aktivitet, men også å sikre rekruttering til friluftsliv». Barn tilbringer store deler av sin hverdag i barnehagen. Omfanget av friluftslivsaktiviteter, lek og læring i naturen er derfor av stor betydning.

Mange forskere mener at naturen er den beste lekeplassen for barn. Her får barna utfordringer de ikke møter ellers i barnehagen og får stimulert alle sine sanser i et miljø som hele tiden forandrer seg. Studier viser at det er mindre konflikter mellom barna og mindre støy når de leker ute. Fantasi og kreativitet stimuleres av de mulighetene naturen gir. Studier viser også at barn som leker ute i naturen får bedre koordinasjon, bedre muskelstyrke og bedre balanse enn barn som leker på tradisjonelle lekeplasser.

Aktiv bruk av friluftsliv vil derfor også gi positive effekter for senere læring i skolen, både i praktiske og teoretiske fag. Det er en klar sammenheng mellom barns evne til å erverve seg kunnskaper og ferdigheter i skolen og det å ha erfaring med utholdenhet og friluftslivsaktiviteter.

Forskning også viser at barns frie lek (ikke voksenstyrt) er viktig for barns språklige utvikling. Samtidig viser forskning at barna bruker stadig mindre tid til fri lek til fordel for voksenorganiserte aktiviteter. Dette er en utfordring som også barnehagene må ta på alvor.

Viktigheten av grønne arealer i nærmiljøet og bruk av disse

Som beskrevet ovenfor er naturen den beste lekeplassen for barn. Det er derfor viktig hvordan utearealene til barnehagene er utformet og at barnehagene har tilgang til gode naturområder/friluftsområder i nærmiljøet.

Forskning viser at nærhet til naturområder har alt å si for folks bruk. Det er ingen ting som tilsier at dette ikke også gjelder for barnehagers bruk av slike områder.

Kompetanse hos barnehagelærere

Selv om utdanning av barnehagelærere ikke direkte har noe med denne rammeplanen å gjøre, vil Norsk Friluftsliv benytte anledningen til å påpeke overfor departementet at gjennomføringen av rammeplanen på områdene som natur og friluftsliv krever kompetanse hos de ansatte.

Vi ber derfor departementet om sikre at friluftsliv og naturkunnskap blir en viktig del av grunnutdanningen for barnehagelærere og sikre etterutdanning i friluftsliv og naturkunnskap for dagens barnehageansatte.

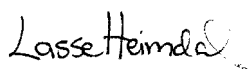
Inn i rammeplanen

Med bakgrunn i det vi skriver ovenfor mener Norsk Friluftsliv følgende punkter må tas inn i rammeplanen:

- *Barnehagen skal legge til rette for at barna får god tid til fri lek, særlig i naturområder/friluftsområder.*
- *Barnehagen skal legge til rette for at naturområder/friluftsområder i nærmiljøet blir tatt aktivt i bruk.*

Vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
rådgiver